

Brussel, 24 juni 2026
(OR. en)

10465/26

Interinstitutioneel dossier:
2025/0544(CNS)

RECH 279
COMPET 762
IND 410
MI 626
EDUC 268
TELECOM 312
ENER 393
ENV 720
CLIMA 326
AGRI 493
TRANS 416
SAN 475
BIOTECH 79

NOTA A-PUNT

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de Raad
Betreft:	Pakket Horizon Europa: kaderprogramma voor onderzoek en innovatie 2028-2034 Specifiek programma tot uitvoering van Horizon Europa – Partiële algemene oriëntatie

Hieronder volgt voor de delegaties een herziene tekst van het voorzitterschap.

Alle referentiebedragen zijn voorlopig totdat de onderhandelingen betreffende het meerjarig financieel kader zijn afgerond.

De tekst tussen rechte haken maakt geen deel uit van de partiële algemene oriëntatie.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot vaststelling van het specifieke programma tot uitvoering van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie voor de periode 2028-2034, tot vaststelling van de regels voor deelname en verspreiding in het kader van dat programma, en tot intrekking van Besluit (EU) 2021/764

(Voor de EER relevante tekst)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 182, lid 4,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Parlement¹,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité²,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's³,

Handelend volgens een bijzondere wetgevingsprocedure,

¹ PB C [...] van [...], blz. [...].

² PB C [...] van [...], blz. [...].

³ PB C [...] van [...], blz. [...].

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 182, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) moet Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie voor de periode 2028-2034 (“Horizon Europa”), dat bij Verordening XXX [reference to the Horizon Europe Regulation] van het Europees Parlement en de Raad is vastgesteld, worden uitgevoerd door middel van specifieke programma’s waarin nadere bepalingen voor de uitvoering ervan, de looptijd en de noodzakelijk geachte middelen zijn vastgesteld.
- (2) Verordening XXX [reference to the Horizon Europe Regulation] bevat de algemene en specifieke doelstellingen van Horizon Europa, de structuur en de grote lijnen van de uit te voeren activiteiten; in dit specifieke programma tot uitvoering van Horizon Europa (het “specifieke programma”) moeten de specifieke operationele doelstellingen en activiteiten voor onderdelen van Horizon Europa worden omschreven. De uitvoeringsbepalingen van Verordening XXX zijn volledig op het specifieke programma van toepassing.
- (2a) Om een zo groot mogelijk effect te sorteren op de doelstellingen van het specifieke programma en op de via de governance mechanismen vast te stellen prioriteiten, moet worden gezorgd voor een gecoördineerde aanpak tussen de verschillende instrumenten en acties waarmee het specifieke programma wordt uitgevoerd.
- (3) De raad van beheer van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC), ingesteld bij Besluit 96/282/Euratom van de Commissie⁴, is geraadpleegd over de wetenschappelijke en technologische inhoud van het specifieke programma, voor zover die betrekking heeft op de niet-nucleaire directe acties van het JRC.
- (4) Bij dit besluit van de Raad worden de indicatieve financiële middelen voor het specifieke programma vastgelegd.

⁴ Besluit 96/282/Euratom van de Commissie van 10 april 1996 tot reorganisatie van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (PB L 107 van 30.4.1996, blz. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

- (5) Teneinde uniforme voorwaarden voor de uitvoering van het specifieke programma te waarborgen aan de hand van werkprogramma's, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad⁵.
- (5a) Werkprogramma's moeten gericht zijn op vereenvoudiging, flexibiliteit en toegankelijkheid voor aanvragers. Binnen de strategisch vastgestelde thematische prioritaire gebieden moet worden gezorgd voor een evenwichtige verhouding tussen bottom-upacties en vooraf vastgestelde onderwerpen. De werkprogramma's moeten het aantal onderwerpen verminderen, de beschrijvingen ervan inkorten en onderwerpen met één project beperken, en zo een opener en concurrerender proces bevorderen en aan aanvragers meer vrijheid bieden bij het bepalen van hun verschillende benaderingen om de relevante O&I-doelstellingen te bereiken.

⁵ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

- (5b) Om een coherente en strategische oriëntatie van het programma te waarborgen en de lidstaten in staat te stellen in een vroeg stadium strategische inbreng te leveren voordat de werkprogramma's worden opgesteld, moet het proces van strategische prioritering van start gaan met relevante analyses, onder meer van de waarnemingspost voor opkomende technologieën, prognoseverslagen en empirisch onderbouwde inbreng van belanghebbenden, gevolgd door advies van het Comité Europese Onderzoeksruimte en Innovatie (CEOR). Dit advies moet worden meegenomen in de voorbereiding van het meerjarig strategisch document van Horizon Europa door de Commissie, waarin de vier pijlers van het programma worden beschreven. Het deel van het meerjarig strategisch document van Horizon Europa over de component concurrentievermogen van pijler II moet hetzelfde zijn als het deel van het meerjarig strategisch document van het EFC dat gaat over de component concurrentievermogen van pijler II. De strategische samenstelling van het programmacomité van Horizon Europa moet de Commissie aanbevelingen doen over de algemene strategische koers en prioriteiten van Horizon Europa voordat de werkprogramma's worden opgesteld. De strategische samenstelling moet in haar adviserende rol ook fungeren als forum voor het vergemakkelijken van de samenwerking en de informatie-uitwisseling tussen de lidstaten over kwesties die verband houden met deze verordening. Zij moet ook helpen te zorgen voor samenhang en synergieën met andere Unieprogramma's en -instrumenten, teneinde tijdens het hele innovatietraject een zo groot mogelijke impact te bereiken en overlappingsen te voorkomen. Er moet met name worden gezorgd voor passende coördinatie, met inbegrip van gezamenlijke vergaderingen, met het bij Verordening (EU) XXX [EFC] ingestelde algemeen comité, dat in zijn adviserende rol optreedt, om kwesties van gemeenschappelijk belang in verband met onderzoek, innovatie en concurrentievermogen te behandelen, in het bijzonder de strategische oriëntaties en prioriteiten van de component concurrentievermogen van pijler II van Horizon Europa.

- (5c) De Commissie moet het programmacomité regelmatig inlichten over de algemene voortgang van de uitvoering van het specifieke programma, en het tijdig informatie verstrekken over alle acties en componenten. Hieronder valt: informatie over afzonderlijke projecten die het mogelijk maakt ieder voorstel gedurende de volledige looptijd ervan te volgen, en die met name betrekking heeft op: de ingediende voorstellen, de evaluatie-resultaten voor elk voorstel, subsidieovereenkomsten, beëindigde en afgeronde projecten; alsook informatie over het resultaat van de oproepen en over de projectuitvoering, met name: de resultaten van de oproep, evaluatiescores van voorstellen en afwijkingen van deze scores in de ranglijst ervan, gevraagde aanpassingen van voorstellen, het resultaat van onderhandelingen over subsidieovereenkomsten, projectuitvoering, waaronder betaalgegevens en projectresultaten, in aanmerking komende voorstellen die zijn beoordeeld door onafhankelijke deskundigen, maar die door de Commissie zijn verworpen; informatie over de uitvoering van programma's, onder meer relevante informatie over Horizon Europa, het specifieke programma, iedere specifieke doelstelling en gerelateerde thema's, alsmede de synergieën met andere relevante programma's van de Unie; informatie over de uitvoering van de begrotingscomponenten en -subcomponenten van Horizon Europa.
- (6) Gezien de belangrijke financiële gevolgen van het specifieke programma moet voor de vaststelling van de werkprogramma's gebruik worden gemaakt van de onderzoeks-procedure van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad, met uitzondering van de ERC, waarvoor de raadplegingsprocedure zal worden gevolgd.
- (7) Het specifieke programma vervangt het specifieke programma van Horizon Europa dat bij Besluit (EU) 2021/764 van de Raad⁶ is vastgesteld. Besluit (EU) 2021/764 van de Raad moet derhalve worden ingetrokken.

⁶ Besluit (EU) 2021/764 van de Raad van 10 mei 2021 tot vaststelling van het specifieke programma tot uitvoering van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, en tot intrekking van Besluit 2013/743/EU (PB L 167 I van 12.5.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj>).

- (8) Het specifieke programma moet worden uitgevoerd met inachtneming van het beginsel van de rechtsstatelijkheid en de rechten en beginselen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en moet in overeenstemming zijn met de internationale verplichtingen van de Unie en de lidstaten die voortvloeien uit de internationale instrumenten waarbij zij partij zijn, met inbegrip van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en de aanvullende protocollen daarbij, alsook instrumenten zoals het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Hoofdstuk I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Onderwerp

1. Bij dit besluit wordt het specifieke programma tot uitvoering van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie – voor de periode van het meerjarig financieel kader (MFK) 2028-2034 (het “specifieke programma”), zoals bepaald in artikel 1, lid 2, punt a), van Verordening XXX [reference to the Horizon Europe Regulation], vastgesteld.
2. [In dit besluit worden de begroting van het specifieke programma voor de periode 2028-2034, de regels voor de uitvoering van het specifieke programma en de in het kader van het specifieke programma uit te voeren activiteiten vastgelegd.]
3. De definities, doelstellingen, structuur en begroting van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie –, zoals vastgesteld in Verordening XXX [reference to the Horizon Europe Regulation], zijn ook van toepassing op het specifieke programma.

Operationele doelstellingen

1. Het specifieke programma draagt bij aan de algemene en specifieke doelstellingen van artikel 3 van Verordening XXX [reference to the Horizon Europe Regulation].
2. De operationele doelstellingen van het specifieke programma zijn:
 - a) het bevorderen van de productie van excellent wetenschappelijk onderzoek en wereldwijd toonaangevende onderzoeksinstituten;
 - b) het ondersteunen van mobiliteit, opleiding en loopbaanontwikkeling van onderzoekers;
 - c) het aantrekken en vasthouden van toponderzoekers in Europa;
 - d) het stimuleren en versterken van samenwerking en multidisciplinariteit, onder meer wat de sociale en geesteswetenschappen betreft, om nieuwe kennis te genereren;
 - e) het verbeteren van kennisvalorisatie en het stimuleren van de exploitatie van onderzoeks- en innovatieresultaten, onder meer door middel van normalisatie-activiteiten;
 - f) het verbinden en ontwikkelen van onderzoeks- en technologie-infrastructuren in de hele Europese Onderzoeksruimte (EOR) om transnationale toegang te verschaffen en het gebruik ervan te optimaliseren;
 - g) het ondersteunen van de oprichting en opschaling van deep-tech- en innovatieve start-ups;
 - h) het bevorderen van de toepassing van technologie en de demonstratie van disruptieve innovatie;
 - i) het vergroten van de deelname van onderzoeksorganisaties uit de in artikel 19 van Verordening XXX [reference to the Horizon Europe Regulation] bedoelde verbredingslanden en transitielanden;
 - j) het stimuleren van open wetenschap en waar mogelijk het verzekeren van zichtbaarheid voor het publiek en open toegang tot resultaten.

[Artikel 3

Begroting

1. Overeenkomstig artikel 6, lid 1, van Verordening XXX [reference to the Horizon Europe Regulation] bedragen de financiële middelen voor de uitvoering van het specifieke programma voor de periode 2028-2034 175 002 000 000 EUR in lopende prijzen.
2. Het in lid 1 van dit artikel bedoelde bedrag wordt overeenkomstig artikel 6, lid 2, van Verordening XXX [reference to the Horizon Europe Regulation] over de aldaar genoemde delen verdeeld.]

Artikel 4

Werkprogramma's

1. Het specifieke programma wordt overeenkomstig artikel 110 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 uitgevoerd door middel van de in lid 2 van dit artikel bedoelde werkprogramma's. De Commissie informeert het in artikel 18 bedoelde comité regelmatig en reeds in een vroeg stadium over de algemene voortgang bij de uitvoering van de indirecte acties van het specifieke programma, ook opdat het comité in een vroeg stadium een nuttige inbreng levert bij het opstellen van de werkprogramma's.

Onverminderd het bepaalde in de eerste alinea wordt in de werkprogramma's het volgende opgenomen:

- a) de acties, het soort financiering en de bijbehorende begroting;
 - b) de subsidiabiliteits- en toekenningscriteria zoals vastgelegd in Verordening [Horizon Europa];
 - c) één financieringspercentage per actie;
 - e) acties waarvoor specifieke regels gelden, met name inzake onderzoeksveiligheid, eigendom van resultaten, valorisatie en verspreiding, overdracht en licentieverlening, en toegangsrechten tot resultaten;
- e bis) een procedure voor de toetsing van evaluaties.

- 1 bis. De in lid 2 bedoelde werkprogramma's omvatten de in artikel 11, lid 1, punt b), van dit besluit bedoelde gezamenlijke onderzoeks- en innovatieactiviteiten.
2. De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen afzonderlijke werkprogramma's vast voor de uitvoering van acties in het kader van de volgende in artikel 1, lid 3, neergelegde componenten. De in artikel 18, lid 2, bedoelde samenstellingen zijn verantwoordelijk voor hun respectieve deel van de werkprogramma's:
- a) de Europese Onderzoeksraad (ERC), waarvoor het werkprogramma uit hoofde van artikel 7, lid 9, punt a), ii), en overeenkomstig artikel 18, lid 3, door de Wetenschappelijke Raad van de ERC wordt opgesteld. De Commissie wijkt alleen af van het door de Wetenschappelijke Raad van de ERC opgestelde werkprogramma overeenkomstig artikel 7, lid 4, tweede alinea; in dat geval stelt de Commissie het werkprogramma vast door middel van een uitvoeringshandeling overeenkomstig artikel 18, lid 4; de Commissie motiveert dit naar behoren;
 - b) de Europese Innovatieraad (EIC), waarvoor het werkprogramma uit hoofde van artikel 12, lid 1, punt b), en overeenkomstig artikel 18, lid 4, naar aanleiding van het advies van het EIC-college wordt opgesteld;
 - c) Marie Skłodowska-Curie-acties (MSCA's), Samenleving, Europese innovatie-ecosystemen, Europese Onderzoeksruiimte, onderzoeks- en technologie-infrastructuren, verbreding van de deelname en verspreiding van excellentie, overeenkomstig artikel 18, lid 4;
 - d) het JRC, waarvoor in het meerjarig werkprogramma rekening wordt gehouden met het advies van de raad van beheer van het JRC als bedoeld in Besluit 96/282/Euratom van de Commissie.
- d bis) de via werkprogramma's in te stellen Europese partnerschappen.

3. [De onderzoeks- en innovatieactiviteiten als genoemd in de in de hoofdstukken IV tot en met VII van Verordening XXX [reference to the European Competitiveness Fund Regulation] omschreven beleidsterreinen worden opgenomen in een specifiek deel van de werkprogramma's tot uitvoering van de overeenkomstige, in artikel 3, lid 2, punten a) tot en met d), van Verordening XXX [reference to the European Competitiveness Fund Regulation] genoemde specifieke doelstellingen. Die werkprogramma's worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 15 en 84 van Verordening XXX [reference to the European Competitiveness Fund Regulation].]

Artikel 5

Europese partnerschappen

1. Europese partnerschappen volgen een duidelijke levenscyclusbenadering, ook voor de identificatie, selectie, uitvoering en monitoring ervan, en de uitfasering van Uniefinanciering, op basis van de in dit artikel vastgelegde bepalingen. De Commissie en de lidstaten werken gedurende de volledige levenscyclus van het partnerschap samen. De lidstaten worden met name al in een vroeg stadium betrokken bij het vaststellen van een samenhangende portefeuille van het partnerschap.
- 1 bis. De Europese partnerschappen worden geselecteerd door middel van een concurrerende, open, niet-discriminerende en transparante procedure op basis van een reeks kwantificeerbare criteria en een sterke portefeuillebenadering, wat resulteert in een coherente en complementaire reeks initiatieven. Behalve aan de vereisten van artikel 11 van Verordening (EU) XXX [reference to the Horizon Europe Regulation], moeten voorgestelde partnerschappen aan de volgende selectiecriteria voldoen:
- a) relevantie van de portefeuille: de algehele consistentie en samenhang van de portefeuille van het partnerschap wordt gewaarborgd, mits de kandidaten aan alle selectiecriteria voldoen en hun relevantie aantonen als onderdeel van een strategische, coherente en complementaire portefeuille van acties;
 - b) kritische massa: de begroting van de partnerschappen (bijdragen van de Unie en de partners) stemt overeen met de looptijd ervan, zodat voldoende middelen beschikbaar zijn voor de financiering van ten minste één substantiële oproep per jaar;

- c) samenstelling van de partners: tenzij naar behoren gemotiveerd, is de deelname van overheidsinstanties uit ten minste tien lidstaten en/of, in voorkomend geval, particuliere entiteiten die aanzienlijke segmenten van hun respectieve ecosystemen vertegenwoordigen, vereist, waarbij een brede en evenwichtige betrokkenheid van belangrijke belanghebbenden wordt gewaarborgd;
- d) pan-Europese relevantie: partnerschappen hebben pan-Europese relevantie, onder meer via brede en gediversifieerde samenwerking in de hele Unie, en sluiten aan bij relevante onderzoeks- en innovatie-ecosystemen;
- e) taakgerichte benadering: partnerschappen formuleren binnen hun looptijd duidelijke, meetbare en tijdgebonden doelstellingen die als basis zullen dienen voor monitoring, beoordeling en evaluatie;
- f) uitvoeringsplan: de partners stellen vooraf een uitvoeringsplan op dat onder meer een reeks kernprestatie-indicatoren bevat om de vooruitgang te volgen, evenals verspreidings- en valorisatieactiviteiten, met inbegrip van acties voor de uitfasering van Uniefinanciering;
- h) lopende activiteiten: in gevallen waarin voorgestelde partnerschappen voortbouwen op eerdere initiatieven, worden de efficiëntie, doeltreffendheid en effecten van eerdere partnerschappen aangetoond.

1 ter. De Europese partnerschappen zorgen gedurende hun uitvoering voor:

- a) transparante governanceregelingen en regels, op basis van gemeenschappelijke richtsnoeren, met inbegrip van gedragscodes, die een open en transparante werking ervan waarborgen;
- b) voortdurende openheid van het initiatief door middel van duidelijke en transparante toe- en uittredingscriteria, onder meer via open en concurrerende oproepen aan mogelijke nieuwe partnerorganisaties en de betrokkenheid van partners en belanghebbenden uit diverse sectoren, achtergronden en disciplines, waaronder, indien passend, relevante internationale partners, met inachtneming van economische en onderzoeksveiligheid;

- c) transparantie: partnerschappen moeten blijk geven van transparantie bij de vaststelling van prioriteiten en doelstellingen, met inbegrip van de verwachte resultaten en effecten;
- d) flexibiliteit door de tijdige herzieningen van belangrijke documenten, zoals de strategische onderzoeks- en innovatieagenda's en overgangsstrategieën, waar nodig aangepast om relevantie en haalbaarheid te waarborgen;
- e) permanente monitoring, waaronder het volgen van de vooruitgang in de richting van een reeks specifieke gemeenschappelijke indicatoren voor het partnerschap, zoals bijdragen van de partners, kostenefficiëntie en openheid voor nieuwe partners;
- f) precieze informatie betreffende het evaluatieproces en de resultaten van alle oproepen tot het indienen van voorstellen binnen Europese partnerschappen, die tijdig beschikbaar moet zijn voor het programmacomité;
- g) een datastrategie: een datastrategie omvat bepalingen over het gebruik van data die tijdens het partnerschap zijn gegenereerd en zorgt ervoor dat de data ten minste tien jaar na afloop van het partnerschap beschikbaar blijven, in overeenstemming met de FAIR-gegevensbeginselen;
- h) integratie van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en scale-ups: in voorkomend geval formuleren de partnerschappen duidelijke strategieën om de integratie van kmo's en scale-ups in de innovatiecyclus te bevorderen, rekening houdend met hun specifieke behoeften en uitdagingen;
- j) wanneer Europese partnerschappen niet worden verlengd, passen zij passende maatregelen toe op basis van de in hun overgangsstrategieën vastgestelde uitfaseringsacties.

1 quater. De specifieke gemeenschappelijke indicatoren voor het partnerschap moeten voortbouwen op de in Verordening XXX [reference to Performance Regulation] gedefinieerde gemeenschappelijke indicatoren en op de tweejaarlijkse monitoringverslagen over de prestaties van Europese partnerschappen in het kader van Horizon Europa 2021-2027.

1 quinquies. De Europese partnerschappen doen hun laatste oproepen tot het indienen van voorstellen vóór 31 december 2034. De Europese partnerschappen bepalen de beste manier om de transitie te maken en voeren deze uit. De partnerschappen worden aan een onafhankelijke beoordeling onderworpen om na te gaan of de doelstellingen ervan zijn verwezenlijkt, of de partnerschapsaanpak geschikt is en of zij nog steeds relevant zijn voor de beleidsprioriteiten van de Unie, rekening houdend met de vooraf opgestelde transitiestrategieën. Deze beoordeling moet een aanbeveling bevatten voor de meest doeltreffende beleidsinterventiemethode voor toekomstige acties.

1 sexies. In geval van niet-naleving van de bovenstaande vereisten kan de Commissie de financiering van de Unie verlagen, opschorten of beëindigen, of andere passende maatregelen nemen. De lidstaten worden tijdig van dergelijke maatregelen in kennis gesteld.

Hoofdstuk II

Wetenschap op topniveau

Artikel 6

Europese Onderzoeksraad

1. De Commissie stelt een Europese Onderzoeksraad (de “ERC”) in om de acties in het kader van deel I (Wetenschap op topniveau) van Verordening XXX [reference to the Horizon Europe Regulation] die met de ERC verband houden, uit te voeren. Deze ERC is de opvolger van de bij Besluit (EU) 2021/764 van de Raad opgerichte Europese Onderzoeksraad.
2. De ERC is samengesteld uit de in artikel 7 bedoelde onafhankelijke Wetenschappelijke Raad van de ERC en de in artikel 8 bedoelde specifieke ERC-uitvoeringsstructuur.
3. De Wetenschappelijke Raad van de ERC heeft een voorzitter, die een toonaangevend en internationaal gerenommeerd wetenschapper is.

4. De voorzitter van de ERC wordt aangesteld door de Commissie na een transparante selectieprocedure waarbij een beroep wordt gedaan op een onafhankelijk specifiek rekruteringscomité. De selectieprocedure en de geselecteerde kandidaat worden goedgekeurd door de Wetenschappelijke Raad van de ERC. De ambtstermijn van de voorzitter van de ERC wordt beperkt tot een eenmalig hernieuwbare termijn van vier jaar.
5. De voorzitter van de ERC zit de Wetenschappelijke Raad van de ERC voor en neemt de leiding daarvan op zich, onderhoudt contacten met de specifieke ERC-uitvoeringsstructuur en vertegenwoordigt de Wetenschappelijke Raad van de ERC in de wereld van de wetenschap.
- 5 bis. De voorzitter van de ERC besteedt in beginsel ten minste 80 % van diens werktijd aan ERC-aangelegenheden. De voorzitter van de ERC wordt door de specifieke ERC-uitvoeringsstructuur voorzien van de nodige ondersteuning bij de uitvoering van diens taken.
7. De ERC functioneert volgens zijn grondbeginselen van wetenschappelijke excellentie, open wetenschap, autonomie, efficiëntie, doeltreffendheid, transparantie, verantwoordingsplicht en onderzoeksintegriteit. De ERC zorgt voor continuïteit met de ERC-acties die op grond van Besluit (EU) 2021/764 van de Raad worden uitgevoerd.
8. Door zijn activiteiten ondersteunt de ERC, in een bottom-upbenadering, grensverleggend onderzoek dat op alle terreinen wordt uitgevoerd door op Europees niveau concurrerende hoofdonderzoekers en hun teams, met inbegrip van beginnende onderzoekers.
9. De Commissie staat garant voor de autonomie en integriteit van de ERC en ziet erop toe dat de aan de ERC toevertrouwde taken behoorlijk worden uitgevoerd.
10. De Commissie zorgt ervoor dat de ERC-acties worden uitgevoerd volgens de beginselen van lid 7 van dit artikel en overeenkomstig de in artikel 7, lid 4, punt a), bedoelde algemene strategie voor de ERC, zoals vastgelegd door de Wetenschappelijke Raad van de ERC.

Wetenschappelijke Raad van de ERC

1. De Wetenschappelijke Raad van de ERC bestaat uit maximaal 22 onafhankelijke wetenschappers, ingenieurs en geleerden met een uitstekende reputatie en de benodigde deskundigheid, waaronder zowel vrouwen als mannen, uit verschillende leeftijdsgroepen, en waarbij uiteenlopende onderzoeksgebieden en verschillende geografische origines worden bestreken. Zij handelen op persoonlijke titel en onafhankelijk van externe belangen. De leden van de Wetenschappelijke Raad van de ERC worden door de Commissie benoemd volgens een met de Wetenschappelijke Raad van de ERC overeengekomen onafhankelijke en transparante vaststellingsprocedure, die een open raadpleging van de wetenschappelijke wereld en een verslag aan het Europees Parlement en de Raad omvat.
2. Het mandaat van de leden van de Wetenschappelijke Raad van de ERC is beperkt tot vier jaar, kan eenmaal worden verlengd, en functioneert op basis van een roulerend systeem dat de continuïteit van de werkzaamheden van de Wetenschappelijke Raad van de ERC waarborgt.
3. De Wetenschappelijke Raad van de ERC kiest uit zijn leden drie vicevoorzitters, die de voorzitter van de ERC bijstaan in de vertegenwoordiging en de organisatie van de werkzaamheden ervan. De drie vicevoorzitters krijgen ondersteuning om te zorgen voor adequate administratieve bijstand ter plaatse in hun thuisinstellingen.
- 3 bis. De leden van de Wetenschappelijke Raad van de ERC ontvangen voor de taken die zij verrichten een honorarium en, in voorkomend geval, een vergoeding van hun reis- en verblijfkosten.
4. De Wetenschappelijke Raad van de ERC oefent zijn taken uitsluitend uit binnen de reikwijdte en voor de doeleinden van het specifieke programma. In dat verband stelt de Wetenschappelijke Raad het volgende vast:
 - a) de algemene strategie voor de ERC;
 - b) het werkprogramma voor de uitvoering van de activiteiten van de ERC;

- c) de methoden en procedures voor de collegiale toetsing en de beoordeling van voorstellen, op basis waarvan wordt bepaald welke voorstellen worden gefinancierd;
- d) zijn standpunt over elk aspect dat vanuit wetenschappelijk gezichtspunt de verwezenlijkingen en het effect van de ERC, alsook de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek kan verbeteren;
- e) een gedragscode waarin onder meer het vermijden van belangenconflicten aan de orde komt;
- f) de procedure voor de verkiezing van de vicevoorzitters van de ERC.

De Commissie wijkt slechts af van de standpunten die de Wetenschappelijke Raad van de ERC overeenkomstig de eerste alinea heeft ingenomen indien zij van mening is dat dit besluit niet in acht is genomen. In dat geval stelt de Commissie maatregelen vast om de continuïteit in de uitvoering van het specifieke programma en de verwezenlijking van de doelstellingen ervan te verzekeren, waarbij zij de afwijkingen van de standpunten van de Wetenschappelijke Raad van de ERC toelicht en de afwijkingen naar behoren motiveert.

- 5. De Wetenschappelijke Raad van de ERC informeert de Commissie over onderzoekstrends en -gegevens en alle andere aangelegenheden die relevant zijn voor de beleidsvorming, en kan analyses in dat verband uitvoeren, die de Commissie meedeelt aan de lidstaten.
- 6. De Wetenschappelijke Raad van de ERC en de Commissie komen ten minste tweemaal per jaar bijeen om een brede en tijdige gedachtewisseling te houden in het kader van de ontwikkeling en de uitvoering van de strategie van de ERC en de beleidsvorming van de Commissie.
- 7. De Wetenschappelijke Raad van de ERC waarborgt de kwaliteit van de activiteit vanuit wetenschappelijk oogpunt en heeft de volledige autoriteit over beslissingen betreffende het type te financieren onderzoek.
- 8. De Wetenschappelijke Raad van de ERC handelt uitsluitend in het belang van de ERC, overeenkomstig de beginselen van artikel 6, lid 7. Hij legt de nodige integriteit en rechtschapenheid aan de dag en voert zijn werkzaamheden efficiënt en met de grootst mogelijke transparantie uit.

9. In de context van de uitvoering van het specifieke programma en om deze taken uit te voeren, doet de Wetenschappelijke Raad van de ERC het volgende:
- a) wat betreft wetenschappelijke strategie:
 - i. de algemene wetenschappelijke strategie voor de ERC opstellen in het licht van wetenschappelijke kansen en de Europese wetenschappelijke behoeften;
 - ii. het werkprogramma opstellen en de mix van ondersteuningsmaatregelen van de ERC ontwikkelen overeenkomstig zijn wetenschappelijke strategie;
 - iii. de nodige Europese en internationale bewustmakings- en samenwerkings-initiatieven vaststellen om de zichtbaarheid van de ERC te vergroten voor de beste onderzoekers uit de Unie en de rest van de wereld, overeenkomstig zijn wetenschappelijke strategie.
 - b) wat betreft wetenschappelijk beheer, monitoring en kwaliteitscontrole:
 - i. een systeem voor collegiale toetsing van wereldklasse verzekeren dat is gebaseerd op wetenschappelijke excellentie en de volledig transparante, eerlijke en onpartijdige behandeling van voorstellen door standpunten vast te stellen over de uitvoering en het beheer van oproepen tot het indienen van voorstellen, beoordelingscriteria, procedures voor collegiale toetsing met inbegrip van het selecteren van deskundigen, de methoden voor collegiale toetsing en de beoordeling van voorstellen en de nodige uitvoeringsregels en -richtsnoeren, op basis waarvan de te financieren voorstellen zullen worden vastgelegd onder toezicht van de Wetenschappelijke Raad van de ERC;
 - ii. een voorstel doen op basis waarvan deskundigen worden aangesteld in het geval van ERC-acties op het gebied van grensverleggend onderzoek;
 - iii. ervoor zorgen dat ERC-subsidies worden uitgevoerd overeenkomstig eenvoudige en transparante procedures waarbij de nadruk op excellentie blijft liggen, het nemen van initiatieven wordt aangemoedigd en flexibiliteit met verantwoordingsplicht wordt gecombineerd door de voortdurende monitoring van de kwaliteit van de verrichtingen en de uitvoering;

- iv. de verwezenlijkingen van de ERC en de kwaliteit en het effect van het door de ERC gefinancierde onderzoek toetsen en beoordelen, en op basis daarvan aanbevelingen doen en richtsnoeren opstellen voor corrigerende of toekomstige acties;
 - v. standpunten vaststellen over elk ander aspect dat een invloed heeft op de verwezenlijkingen en effecten van de activiteiten van de ERC en de kwaliteit van het in het kader van dit deel van Horizon Europa uitgevoerde onderzoek.
- c) wat betreft communicatie en verspreiding:
- i. het wereldwijde aanzien en de zichtbaarheid van de ERC vergroten door communicatie- en bewustmakingsactiviteiten, daaronder begrepen wetenschappelijke conferenties, om de activiteiten en verwezenlijkingen van de ERC en de resultaten van de door de ERC gefinancierde projecten onder de aandacht van de wetenschappelijke gemeenschap, belangrijke belanghebbenden en het algemene publiek te brengen;
 - ii. in voorkomend geval, overleggen met de wetenschappelijke, de technologische en de academische gemeenschap, met regionale en nationale agentschappen die onderzoek financieren en met andere belanghebbenden;
 - iii. regelmatig aan de Commissie verslag over zijn activiteiten uitbrengen.

Artikel 8

Specifieke ERC-uitvoeringsstructuur

1. De specifieke ERC-uitvoeringsstructuur is verantwoordelijk voor de administratieve implementatie en de uitvoering van dit onderdeel van het specifieke programma. Deze structuur geeft met name uitvoering aan de evaluatieprocedures, de collegiale toetsing en de selectieprocedure in overeenstemming met de door de Wetenschappelijke Raad van de ERC vastgestelde strategie, en draagt zorg voor het financiële en wetenschappelijke beheer van de subsidies.

De specifieke ERC-uitvoeringsstructuur ondersteunt de Wetenschappelijke Raad van de ERC bij de uitvoering van al zijn taken als omschreven in artikel 7, met inbegrip van het opstellen van zijn wetenschappelijke strategie, het monitoren van de activiteiten en de evaluatie en beoordeling van de prestaties van de ERC, en zijn outreach- en communicatieactiviteiten. De specifieke ERC-uitvoeringsstructuur verleent ook toegang tot de nodige documenten en gegevens waarover zij beschikt en houdt de Wetenschappelijke Raad van de ERC op de hoogte van haar activiteiten.

Om te waarborgen dat met de specifieke ERC-uitvoeringsstructuur doeltreffende contacten worden onderhouden over strategische en operationele kwesties, komen de leiding van de Wetenschappelijke Raad van de ERC en de directeur van de specifieke ERC-uitvoeringsstructuur regelmatig voor coördinatiebesprekingen bijeen.

2. De Commissie ziet erop toe dat de specifieke ERC-uitvoeringsstructuur strikt, efficiënt en met de nodige flexibiliteit enkel de doelstellingen en eisen van de ERC volgt. Om aan haar in de artikelen 6 en 7 en in dit artikel vastgestelde verantwoordelijkheden te voldoen en in de context van haar eigen verantwoordelijkheden wat de uitvoering van de begroting betreft, zal de Commissie:
 - a) zorgen voor de continuïteit en vernieuwing van de Wetenschappelijke Raad van de ERC en ondersteuning verlenen voor een permanent comité van aanbeveling dat toekomstige leden van de Wetenschappelijke Raad van de ERC voordraagt;
 - b) zorgen voor de continuïteit van de specifieke ERC-uitvoeringsstructuur en het delegeren van taken en verantwoordelijkheden aan die structuur, naar behoren rekening houdend met de standpunten van de Wetenschappelijke Raad van de ERC;
 - c) ervoor zorgen dat de specifieke ERC-uitvoeringsstructuur al haar taken uitvoert en al haar verantwoordelijkheden nakomt;
 - d) de directeur en het management van de specifieke ERC-uitvoeringsstructuur aanstellen, rekening houdend met de standpunten van de Wetenschappelijke Raad van de ERC;

- e) zorgen voor de tijdige vaststelling van het ERC-werkprogramma, de standpunten betreffende de uitvoeringsmethode en de nodige uitvoeringsvoorschriften, met inbegrip van de regels van de ERC voor het indienen van voorstellen en de modelsubsidieovereenkomst van de ERC, rekening houdend met de standpunten van de Wetenschappelijke Raad van de ERC;
- e bis) het programmacomité van de ERC regelmatig en tijdig informeren en raadplegen over de uitvoering van de activiteiten van de ERC;
- f) als verantwoordelijke voor de algehele uitvoering van het programma toezicht houden op de specifieke ERC-uitvoeringsstructuur en het functioneren ervan evalueren.

Artikel 9

Marie Skłodowska-Curie-acties

1. De Marie Skłodowska-Curie-acties (MSCA's) zijn gericht op door onderzoekers aangestuurd bottom-uponderzoek dat uitsluitend gebaseerd is op wetenschappelijke excellentie, om de loopbaan, de ontwikkeling van vaardigheden en de mobiliteit van onderzoekers te ondersteunen, met bijzondere aandacht voor beginnende onderzoekers, maar beschikbaar blijvend in alle loopbaanfasen.
2. De MSCA's staan open voor alle wetenschappelijke disciplines die onder het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie vallen. In naar behoren gemotiveerde gevallen, indien er sprake is van specifieke behoeften en er aanvullende financiering beschikbaar komt, kunnen de MSCA's bepaalde activiteiten richten op specifieke thematische prioriteiten, soorten onderzoeks- en innovatie-instellingen of geografische locaties om in te spelen op de veranderende vereisten en behoeften van de Unie op het gebied van vaardigheden, onderzoeksopleiding, loopbaanontwikkeling en kennisdeling, met het oog op de strategische autonomie van de Unie.

3. De uitvoering van de MSCA's:

- a) biedt aantrekkelijke voorwaarden en kansen voor loopbaanontwikkeling en helpt om de systemische problemen van loopbaaninstabiliteit en precair werk in de onderzoekssector aan te pakken. De MSCA's ondersteunen actief de beginselen van het Europees Handvest voor Onderzoekers ter bevordering van eerlijke aanwerving, transparante procedures en op verdienste gebaseerde bevordering⁷;
- c) bevordert het evenwicht tussen werk en privéleven, de diversiteit en de inclusie door strenge normen voor arbeidsomstandigheden in de hele Europese Onderzoeksruijnte vast te stellen.

Artikel 10

Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek

1. De activiteiten van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC) vormen een aanvulling op indirecte acties ter ondersteuning van beleidsdoelstellingen op langere termijn. Daartoe werkt het JRC samen met internationale, nationale, regionale en lokale belanghebbenden, onder meer door middel van overeenkomsten voor wetenschappelijke samenwerking.

De JRC-activiteiten:

- zijn flexibel en spelen in op beleidsbehoeften;
- dragen bij aan synergieën met andere EU-investeringen;
- leggen de nadruk op de volgende gebieden:
 - i. wetenschappelijke en technische ondersteuning van de beleidsprioriteiten van de Unie, met name (maar niet beperkt tot) de in het kader van het Europees Fonds voor concurrentievermogen en de delen I, II, III en IV van het Horizon Europa-programma aangewezen prioriteiten;

⁷ Aanbeveling van de Raad van 18 december 2023 betreffende een Europees kader voor het aantrekken en behouden van onderzoeks-, innovatie- en ondernemingstalenten in Europa (PB C, 2023/1640, 19.12.2023, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2023/1640/oj/>).

- ii. kennisintegratie en beleidseffecten;
- iii. territoriale ontwikkeling en steun van de lidstaten;
- iv. wetenschappelijke excellentie en internationale samenwerking;
- v. open wetenschap, kennisdeling en capaciteitsopbouw.

Hoofdstuk III

Concurrentievermogen en samenleving

Artikel 11

Gezamenlijk onderzoek en gezamenlijke innovatie

1. De gezamenlijke onderzoeks- en innovatieactiviteiten als bedoeld in artikel 15 van Verordening XXX [reference to the Horizon Europe Regulation] worden uitgevoerd:
 - a) voor de component “Concurrentievermogen” van pijler II, als een specifiek onderdeel van het uit hoofde van artikel 15, lid 1 bis, van Verordening [EFC] vastgestelde werkprogramma. Deze activiteiten hebben betrekking op onderzoeks- en innovatieactiviteiten van de in de hoofdstukken IV tot en met VII van het Europees Fonds voor concurrentievermogen omschreven beleidsterreinen, overeenkomstig de regels van Verordening XXX [reference to the Horizon Europe Regulation];
 - b) voor de component “Samenleving” van pijler II in het uit hoofde van artikel 4, lid 2, vastgestelde werkprogramma. Deze onderzoeks- en innovatieactiviteiten zijn gericht op het sturen van maatschappelijke en culturele transformatie en op het ondersteunen van empirisch onderbouwde beleidsvorming voor toekomstgerichte, veerkrachtige samenlevingen door:
 - i) inzicht te verkrijgen in de gevolgen van geopolitieke verschuivingen, nieuwe technologieën, milieu-, klimaat- en demografische veranderingen en de acties te ontwikkelen die nodig zijn voor een gezonde, duurzame en veerkrachtige samenleving en een territoriaal beheer dat het welzijn van de burgers ten goede komt;

i bis) democratische, cultureel diverse, inclusieve, sociaal rechtvaardige, veilige en vreedzame samenlevingen te bevorderen en democratische governance en innovatie in overheidsdiensten te stimuleren;

i ter) Europese culturen en het Europees cultureel erfgoed in stand te houden en de culturele en creatieve sectoren en industrieën te versterken.

3. In het kader van pijler II van dit programma wordt tot 2030 steun verleend aan het onderdeel onderzoek en innovatie van de EU-missies die zijn ingesteld bij artikel 8 van Verordening (EU) 2021/695. Steun voor onderzoeks- en innovatieactiviteiten uit hoofde van de faciliteit voor het Nieuw Europees Bauhaus (NEB) in het kader van Horizon Europa gaat gepaard met maatregelen die gericht zijn op uitrol in het kader van andere programma's van de Unie.

Hoofdstuk IV

Innovatie

Artikel 12

Het college van de Europese Innovatieraad

1. Het college van de Europese Innovatieraad (het “EIC-college”) adviseert de Commissie over:
 - a) de algemene strategie voor de EIC-component van deel III (Innovatie) van Horizon Europa, rekening houdend met de complementariteiten met het Europees Fonds voor concurrentievermogen;
 - b) het werkprogramma voor de uitvoering van de EIC-acties, met inbegrip van criteria voor de beoordeling van voorstellen en een passend evenwicht tussen de verschillende soorten financieringssteun;
 - c) het in kaart brengen van opkomende technologietrends uit de portefeuilles van de EIC en strategische portefeuilles van projecten, in aanvulling op en in synergie met de waarnemingspost voor opkomende technologieën in het kader van het EFC;

- d) het profiel van de EIC-programmabeheerders;
 - e) afstemming met de adviesraad wat betreft de garanties, financiële instrumenten en blandingverrichtingen van het Europees Fonds voor concurrentievermogen.
2. Het EIC-college kan op verzoek van de Commissie aanbevelingen aan de Commissie doen over:
- a) elk aspect dat vanuit een innovatieperspectief kan bijdragen aan de verbetering en stimulering van innovatie-ecosystemen in de hele Unie, de verwezenlijking en het effect van de doelstellingen van de EIC en het vermogen van innoverende bedrijven om hun oplossingen uit te rollen;
 - b) het aanwijzen, in samenwerking met de betrokken diensten van de Commissie, nationale en regionale autoriteiten en andere bevoegde instanties, van mogelijke regelgevende belemmeringen voor ondernemers, met name ondernemers die in het kader van de EIC steun hebben gekregen;
 - c) de programmering in andere delen van het specifieke programma.
3. Het EIC-college handelt in het belang van de verwezenlijking van de doelstellingen van de EIC. Het legt de nodige integriteit en rechtschapenheid aan de dag en voert zijn werkzaamheden efficiënt en transparant uit.
4. Het EIC-college bestaat uit 15 tot 20 hooggeplaatste onafhankelijke personen uit verschillende delen van het Europese innovatie-ecosysteem, met inbegrip van ondernemers, leidinggevende personen uit de bedrijfswereld, investeerders, deskundigen en managers op het gebied van innovatie, innovatieve onderzoekers en deskundigen op het gebied van technologieoverdracht. Het EIC-college draagt bij aan bewustmakingsacties en de leden ervan werken mee aan het vergroten van het aanzien van het EIC-merk.
5. De leden van het EIC-college worden na een openbare oproep tot het indienen van voordrachten of blijken van belangstelling door de Commissie aangewezen, rekening houdend met de behoefte aan evenwicht wat deskundigheid, gender, leeftijd en geografische en thematische spreiding betreft.
6. Hun mandaat is beperkt tot een termijn van twee jaar, die tweemaal kan worden verlengd.

7. Het EIC-college heeft een voorzitter die een vooraanstaande bekende persoon is met banden met de innovatiewereld, en met aantoonbare ervaring en een gedegen kennis van de ontwikkeling van innovaties van onderzoek tot aan marktintroductie en opschaling.
8. De voorzitter van het EIC-college heeft de status van onafhankelijk bijzonder adviseur en wordt door de Commissie na een transparante selectieprocedure aangesteld. De ambtstermijn van de voorzitter van het EIC-college wordt beperkt tot een eenmalig hernieuwbare termijn van vier jaar.
9. De voorzitter van het EIC-college zit het EIC-college voor, bereidt de vergaderingen voor, geeft de leden opdrachten en kan specifieke subgroepen instellen. De voorzitter van het EIC-college vertegenwoordigt de standpunten van het EIC-college in de innovatiewereld en fungeert als gesprekspartner voor de Commissie.
10. De Commissie stelt een gedragscode voor het EIC-college op waarin met name het voorkomen van belangenconflicten en geheimhoudingsschendingen aan de orde komt. De leden van het EIC-college stemmen ermee in de gedragscode na te leven wanneer zij hun taken aanvangen.
11. De Commissie verleent administratieve ondersteuning aan het EIC-college en zijn voorzitter.

Artikel 13

Europese innovatie-ecosystemen

Het specifieke programma ondersteunt:

- a) de oprichting en ondersteuning van verbonden hubs in de hele Unie, waarbij samenwerking wordt bevorderd en onderzoekers, innovatoren, start-ups en scale-ups toegang krijgen tot middelen, partners en op maat gesneden deskundigheid en diensten, waaronder investeringsmogelijkheden, eerste kopers van O&I en innovatieve oplossingen, het bedrijfsleven, experimenteerfaciliteiten, onderzoeks- en technologie-infrastructuur, matchingdiensten en netwerken, ondernemerstalent, coaching en mentoring;

- b) activiteiten om pan-Europese innovatie-ecosystemen op belangrijke thematische gebieden te creëren, waarbij sterke punten en mogelijkheden worden geïntegreerd en gestimuleerd, grensoverschrijdende netwerken en samenwerking tot stand worden gebracht en uitgebreid, de toepassing van kennis en technologie wordt versneld, de ontwikkeling van innovatie- en ondernemersvaardigheden en de oprichting van ondernemingen in een vroeg stadium worden ondersteund, en de integratie van de kennisdriehoek (hoger onderwijs, onderzoek en innovatie, en bedrijfsleven) in de hele Unie wordt bevorderd. Deze activiteiten omvatten steun aan de kennis- en innovatiegemeenschappen (KIG's) van het Europees instituut voor innovatie en technologie (EIT);
- c) programma's ter ondersteuning van innovatieve kmo's, start-ups en scale-ups bij hun uitbreiding en bij het verkrijgen van toegang tot internationale markten, door middel van studies naar de levensvatbaarheid van de markt, instrumenten voor plaatsgebonden innovatie, samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie, uitwisseling van talenten, mentorschap op maat, toegang tot mondiale netwerken van investeerders, regelgevingsrichtsnoeren, plaatselijke marketingsteun en diensten voor een "zachte landing" in de doellanden, en die moeten worden gekoppeld aan verbonden hubs en innovatie-ecosystemen;
- d) andere acties ter ondersteuning van de ontwikkeling van innovatie-ecosystemen en de connectiviteit daarvan, waaronder studies, benchmarking, wederzijds leren tussen innovatie-actoren, en coördinatie van beleid en strategieën op het gebied van innovatie op nationaal en regionaal niveau, met inbegrip van strategieën voor slimme specialisatie.

Hoofdstuk V

Europese Onderzoeksruimte

Artikel 14

Europese Onderzoeksruimte

1. De totstandbrenging van de Europese Onderzoeksruimte (EOR) is een gezamenlijke inspanning van de Unie en haar lidstaten. Het specifieke programma helpt de lidstaten, en in voorkomend geval belanghebbenden en met het programma geassocieerde derde landen, bij de verwezenlijking van de gezamenlijk overeengekomen doelstellingen en prioriteiten van het pact voor onderzoek en innovatie in Europa⁸ door acties te ondersteunen die zijn afgestemd op de doelstellingen en prioritaire gebieden van de EOR en door de waarden en beginselen van de EOR te bevorderen en te waarborgen.
2. De beleidsondersteuningsfaciliteit biedt de lidstaten en, in voorkomend geval, hun regio's met inachtneming van hun interne bevoegdheidsverdeling op het gebied van onderzoek en innovatie, alsook met het programma geassocieerde derde landen praktische deskundige ondersteuning bij het ontwerp, de uitvoering en de evaluatie van hervormingen die de kwaliteit van hun investeringen, beleid en systemen voor onderzoek en innovatie vergroten. Deze faciliteit draagt bij tot de opbouw van sterkere en doeltreffendere nationale en regionale onderzoeks- en innovatiesystemen en een robuustere Europese onderzoeksruimte.

⁸ Aanbeveling (EU) 2021/2122 van de Raad van 26 november 2021 over een pact voor onderzoek en innovatie in Europa (PB L 431 van 2.12.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj>).

Verbreding van de deelname en verspreiding van excellentie

In het kader van de component Verbreding van de deelname en verspreiding van excellentie, ondersteunt het specifieke programma een daadwerkelijk geïntegreerd en samenhangend O&I-ecosysteem in de Unie, waarbij prioritaire gebieden van het pact voor O&I worden aangepakt door de toegang tot excellentie op het gebied van onderzoek en innovatie in de hele Unie te versterken en prioriteit te geven aan structurele investeringen en hervormingen. De verschillen tussen vooroplopende en minder vergevorderde landen wat O&I-prestaties betreft, worden aangepakt met een gedifferentieerde portefeuille van activiteiten die een solide wetenschapsbasis opbouwen, actoren en ecosystemen met elkaar verbinden, en structurele beleidshervormingen op nationaal en regionaal niveau stimuleren die gericht zijn op het verbeteren van de aantrekkelijkheid van onderzoeksloopbanen, internationalisering, doeltreffendheid van het beheer en bestuur van O&I-instellingen, alsook op het afstemmen van de activiteiten op initiatieven van de Unie.

Onderzoeksinfrastructuren

1. Het specifieke programma ondersteunt het ontwerp, de ontwikkeling, de bouw, de ingrijpende verbetering en integratie van onderzoeksinfrastructuren die van belang zijn voor de Unie. Het faciliteert een pan-Europese toegang voor gebruikers.
2. De activiteiten van de onderzoeksinfrastructuren zijn gericht op:
 - a) het ontwikkelen, consolideren en stroomlijnen van het landschap van onderzoeksinfrastructuren in de Unie, met inbegrip van coördinatie tussen de capaciteiten van de Unie en de lidstaten, en het bijdragen van maximaal 20 % van de kosten voor de bouw en ingrijpende verbetering van belangrijke capaciteiten van wereldklasse;
 - b) het versterken van de transnationale toegang tot onderzoeksinfrastructuren in alle domeinen en sectoren, en het aanpassen aan nieuwe opkomende gebruikers-gemeenschappen, waarbij naast primaire onderzoeksgebruikers ook kmo's, start-ups en scale-ups worden betrokken;
 - c) het weerbaarder en duurzamer maken van onderzoeksinfrastructuren en daarbij gelijke tred houden met de snelle wetenschappelijke en technologische vooruitgang;

- d) het bevorderen van datasoevereiniteit en het verder ontwikkelen van een web van vindbare, toegankelijke, interoperabele, herbruikbare (FAIR) en voor machines bruikbare onderzoeksgegevens, onder meer door de Europese openwetenschapscloud uit te breiden en te consolideren als de Europese ruimte voor onderzoeksgegevens, alsmede door synergieën met de Europese sectorspecifieke dataruimten te bevorderen;
- d bis) samenwerking en netwerkvorming tussen de onderzoeksinfrastructuren, opleiding en bijscholing van hun personeel, in voorkomend geval samen met technologie-infrastructuren en innovatie-ecosystemen;
- e) het versterken van het Europees beleid inzake onderzoeksinfrastructuren en van de internationale samenwerking.

Artikel 17

Technologie-infrastructuren

1. Het specifieke programma ondersteunt het ontwerp, de ontwikkeling, de bouw, de ingrijpende verbetering en integratie van technologie-infrastructuren die van belang zijn voor de Unie. Het faciliteert een pan-Europese toegang voor gebruikers.
2. De activiteiten zijn gericht op:
 - a) het ontwikkelen, consolideren en stroomlijnen van het landschap van veerkrachtige en duurzame technologie-infrastructuren in de Unie, met inbegrip van coördinatie tussen de capaciteiten van de Unie en de nationale en regionale capaciteiten, en het bijdragen van maximaal 20 % van de kosten voor de bouw en ingrijpende verbetering van belangrijke capaciteiten van wereldklasse;
 - b) het verbeteren van de zichtbaarheid en het gebruik van diensten van technologie-infrastructuur in de hele Unie;
 - c) toegang voor onderzoekers, innovatoren, kmo's, start-ups en scale-ups tot technologie-infrastructuren in de hele Unie en steun voor valorisatieactiviteiten om marktintroductie te versnellen;

- d) samenwerking en netwerkvorming tussen de technologie-infrastructuren, opleiding en bijscholing van hun personeel, in voorkomend geval samen met onderzoeksinfrastructuren en innovatie-ecosystemen;
- e) ondersteuning van de ontwikkeling van het Europese beleid inzake technologie-infrastructuren.

Artikel 17 bis

Selectieprocedure voor de ondersteuning van de bouw of ingrijpende verbetering van onderzoeks- en technologie-infrastructuren van wereldklasse

1. In coördinatie met nationale en regionale programma's die de Europese toegevoegde waarde maximaliseren, kan het specifieke programma bijdragen aan de kosten voor de bouw en ingrijpende verbetering van pan-Europese capaciteiten van wereldklasse op belangrijke strategische gebieden. Deze infrastructuren worden bepaald via een open, transparante en concurrerende procedure en hebben sterke politieke en financiële toezeggingen van de lidstaten verkregen, rekening houdend met de werkzaamheden van het Europees Strategieforum voor onderzoeksinfrastructuren (Esfri) (en elk ander strategisch forum voor technologie-infrastructuren).
2. Behalve aan de vereisten van artikel 18 bis, lid 2, van Verordening (EU) XXX [reference to the Horizon Europe Regulation], moeten de infrastructuren aan de volgende criteria voldoen:
 - a) er zijn aanwijzingen dat de voorgestelde nieuwe capaciteiten van wezenlijk belang en van wereldklasse zijn, op basis van:
 - i) belang voor de Unie: afstemming op de strategische prioriteiten van de Unie en noodzaak van aanzienlijke gezamenlijke investeringen van de Unie en de lidstaten gelet op de beoogde schaal en reikwijdte, met waar nodig de mobilisering van andere financieringsbronnen;
 - ii) wetenschappelijke, technologische en/of industriële prioriteiten en beleidslijnen: aanzienlijke verbetering op relevante gebieden op Europees en internationaal niveau;

- iii) aanpak van duidelijk omschreven capaciteitstekorten: complementariteit met andere infrastructuren op Unieniveau, afstemming van de beschikbare faciliteiten en diensten op on vervulde behoeften van gebruikers, en waarborging van de samenhang en consolidatie van het ecosysteem voor onderzoek en innovatie;
 - iv) toegangsbeleid en aangeboden diensten: verlening van daadwerkelijke toegang en diensten aan de onderzoeks- en innovatiegemeenschap van de Unie;
- b) er is een doeltreffende uitvoering van de nieuwe capaciteiten met betrekking tot:
- i bis) het bewijs van een financieringskloof die niet door de lidstaten en marktmechanismen alleen kan worden gedicht;
 - i) bestuur en beheer;
 - ii) financiële haalbaarheid en financiële verplichtingen, ook van de particuliere sector;
 - iii) technische haalbaarheid, duurzaamheid en hulpbronnenefficiëntie, alsook een datastrategie.

De criteria worden nader gespecificeerd in het werkprogramma.

Hoofdstuk VI

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 17 ter

Strategisch adviserende rol van de strategische samenstelling van het programmacomité van Horizon Europa

1. De strategische samenstelling van het programmacomité van Horizon Europa, zoals gedefinieerd in artikel 18, lid 2, punt a), adviseert de Commissie, naast haar rol als comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011, en doet aanbevelingen over:
 - a) de algemene strategische richting en prioriteiten voor Horizon Europa, rekening houdend met de doelstellingen van artikel 3 van Verordening [verordening Horizon Europe], en het in lid 1 bis bedoelde proces;
 - b) de afstemming van het programma op de beleidsdoelstellingen van de Unie in het kader van het proces voor strategische prioriteitstelling;
 - c) de samenhang tussen en synergieën met het programma en andere programma's en instrumenten van de Unie, met name om een zo groot mogelijke impact te bereiken en overlappingsen te voorkomen.

De strategische samenstelling kan ook informatie uitwisselen over andere kwesties die verband houden met dit programma.

2. De strategische samenstelling van het programmacomité stelt tijdens haar eerste vergadering in haar adviserende rol op basis van een voorstel van de Commissie het reglement van orde vast dat moet worden gevolgd wanneer deze samenstelling optreedt in haar adviserende rol.

3. Ten minste eenmaal per jaar houdt het comité een gewone vergadering in zijn adviserende rol, alsook wanneer een gewone meerderheid van de lidstaten hen daartoe verzoekt. De Commissie roept de vergaderingen bijeen en stelt de agenda op, na raadpleging van de leden van de strategische samenstelling, in overeenstemming met de adviserende taken van de strategische samenstelling uit hoofde van deze verordening en in overeenstemming met haar reglement van orde. Er worden gezamenlijke vergaderingen georganiseerd tussen de strategische samenstelling van het comité in haar adviserende rol en het algemeen comité van het EFC in zijn adviserende rol om kwesties van gemeenschappelijk belang te behandelen, met name in verband met de component “concurrentievermogen” van pijler II.
4. De lidstaten zijn reeds in een vroeg stadium betrokken bij de strategische prioritering van Horizon Europa, conform het volgende proces:
 - a) de Commissie verstrekt het Comité Europese Onderzoeksruimte en Innovatie (CEOR) relevante analyses, onder meer van de waarnemingspost voor opkomende technologieën, prognoseverslagen, en empirisch onderbouwde inbreng van belanghebbenden, al naargelang het geval;
 - b) het CEOR levert vervolgens strategische input over de algemene strategische oriëntaties en prioriteiten voor Horizon Europa op het gebied van onderzoek en innovatie;
 - c) het advies van het CEOR wordt meegenomen in de voorbereiding door de Commissie van het meerjarig strategisch document van Horizon Europa waarin de vier pijlers van het programma aan bod komen, met inachtneming van de specifieke aard ervan. Het deel van het meerjarig strategisch document van Horizon Europa van de Commissie over de component “concurrentievermogen” van pijler II is hetzelfde als het deel van het meerjarig strategisch document als bedoeld in artikel 13 ter, lid 4, punt iii), van de EFC-verordening over de component concurrentievermogen van pijler II. Dat deel van het meerjarig strategisch document wordt besproken tijdens de in punt d) bedoelde strategische vergaderingen;

- d) er worden gezamenlijke strategische adviesvergaderingen georganiseerd tussen de strategische samenstelling in haar adviserende rol en het algemeen comité van het EFC in zijn adviserende rol uit hoofde van artikel 13 ter van Verordening [EFC-verordening] in zijn adviserende rol, om kwesties van gemeenschappelijk belang in verband met de door de component “concurrentievermogen” van pijler II gefinancierde gezamenlijke onderzoeks- en innovatieactiviteiten aan te pakken;
- e) de strategische samenstelling doet de Commissie, rekening houdend met het meerjarig strategisch document van Horizon Europa, aanbevelingen over de algemene strategische koers en prioriteiten van Horizon Europa voordat de werkprogramma's worden opgesteld.

Het in a) tot en met e) beschreven proces vindt plaats voordat de eerste werkprogramma's worden opgesteld en drie jaar na de start van het programma.

Artikel 18

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Het comité komt bijeen in de volgende verschillende samenstellingen, afhankelijk van het te bespreken onderwerp:

strategische samenstelling: strategisch overzicht en samenhang van de uitvoering van het specifieke programma in de afzonderlijke werkprogramma's ervan, onder meer met Europese partnerschappen;

- de ERC;
- MSCA's;
- samenleving;
- de EIC en Europese innovatie-ecosystemen;

- de Europese Onderzoeksruijnte en verbreding van de deelname en verspreiding van excellentie;
 - onderzoeks- en technologie-infrastructuren;
3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 4 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.
 4. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.
 5. Wanneer het advies van het comité via een schriftelijke procedure dient te worden verkregen, wordt die procedure zonder gevolg beëindigd indien, binnen de termijn voor het uitbrengen van het advies, door de voorzitter van het comité daartoe wordt besloten of door een eenvoudige meerderheid van de leden van het comité daarom wordt verzocht.
 - 5 bis. Indien het comité geen advies heeft uitgebracht over een uitvoeringshandeling die moet worden vastgesteld, stelt de Commissie de ontwerpuitvoeringshandeling niet vast en is artikel 5, lid 4, derde alinea, van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.
 - 5 ter. De Commissie informeert het comité regelmatig en vanaf een vroeg stadium over de algemene voortgang van de uitvoering van het specifieke programma. Zij verstrekt met name informatie over: individuele projecten, waardoor de volledige looptijd van elk voorstel kan worden gemonitord; het resultaat van elke oproep en de projectuitvoering; en de uitvoering van de begrotingscomponenten en -subcomponenten van Horizon Europa.
 6. Overeenkomstig door de Unie gesloten internationale overeenkomsten mogen vertegenwoordigers van geassocieerde derde landen of internationale organisaties worden uitgenodigd als waarnemer bij de vergaderingen van het comité van het specifieke programma onder de voorwaarden die zijn vastgelegd in zijn reglement van orde, rekening houdend met de beveiliging en openbare orde van de Unie of haar lidstaten.

Artikel 19

Intrekking

Besluit (EU) 764/2021 wordt ingetrokken met ingang van 1 januari 2028.

Artikel 20

Overgangsbepalingen

1. Dit besluit doet geen afbreuk aan de voortzetting of de wijziging van de betrokken acties op grond van Besluit (EU) 2021/764, dat op de betrokken acties van toepassing blijft totdat zij worden afgesloten.
2. De financiële middelen voor het specifieke programma kunnen eveneens de uitgaven dekken voor noodzakelijke technische en administratieve bijstand om de overgang te waarborgen tussen het specifieke programma en de maatregelen die zijn vastgesteld in het kader van Besluit (EU) 2021/764.

Artikel 21

Inwerkingtreding en toepassing

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Het is van toepassing met ingang van 1 januari 2028.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter
